

Spedizione in abbonamento postale
Postnina plačana v gotovini

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XV.

V Ljubljani, 5. avgusta 1943.

Štev. 31 (716)

Danes:

UGRABLJENI PRINC

Naša nova pravljica

(Gl. str. 4.)

Jutrnja mavrica lije, večerna
mavrica pije.

Slovenski rek

DRUŽINSKI TEDNIK

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in
uprava v Ljubljani, Miklošičeva 14/111.
Poštni predal št. 345. Telefon št. 33-32.
— Račun poštne hranilnice v Ljubljani
št. 16.398. — Rokopisov ne vračamo,
nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za
odgovor je treba priložiti 2 liri v znakah.

NAROČNINA

1/4 leta 10 lir, 1/2 leta 20 lir,
vse leto 40 lir. — V tujini
64 lir na leto. — Naročnino
je treba plačati vsprej.

GENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostopljena petlinna vrsta
ali njen prostor (višina 3 mm in širina
65 mm) 7 lir; v oglašnem delu 4,50 lire.
V dvobarvnem tisku cene po dogovoru.
Notice: vsilica 7 lir. Mali oglasa-
si: beseda 0,50 lire. Oglasi davek povsod
še posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

Živahni obrambni boji na Siciliji

Sestreljena sovražna letala. — Protinapadi čet Osi

Vrhovno poveljstvo. Vojno poročilo
številka 1159:

Na Siciliji živahni boji obojestrans-
skega topništva: sovražnikovi napadi
v srednjem delu bojišča so se izjalovi-
li.

Nemška letala so bombardirala so-
vražno ladije, zasidrane v pristani-
ših Auguste in Sirakuze in potopila
eno korveto in eno 7000 tonsko sovraž-
no petrolejsko ladjo, zažgala pa 6 pre-
voznih sovražnih ladij skupne nosil-
nosti 40 tisoč ton.

Anglesko-ameriška letala so bom-
bardirala nekatera manjša središča
Kalabrije in povzročila manjšo škodo
in nekaj žrtev med prebivalci.

Naše protiletalsko topništvo je se-
strelilo v bližini Messine eno sovražno
letalo, naši lovci so pa sestrelili eno
sovražno letalo v bližini Capulci.

Sovražnik je zamen skušal napasti
neko našo ladijsko enoto, ki je plula
po Tirenskem morju, 4 sovražna le-
tala so tresčila v boju z našimi v
morje.

Na Atlantiku je neka naša podmor-
nica pod poveljstvom korvetnega ka-
pitana Giuseppe Rosellia Lorenzija
iz Rima z dvema torpedoma zadela
neko sovražno nosilko letala.

General Ambrosio

Vrhovno poveljstvo. Vojno poročilo
številka 1160:

Sovražnik je ponovno močno napa-
dal v srednjem odseku sicilskega bo-
jišča, kjer se bilo hudi boji.

V pristanišču Gele so nemški bom-
bniki bombardirali sovražne parnike.
Zadeli in poškodovali so 6 trgovskih
parnikov s skupaj 29.000 tonami nosil-
nosti.

Anglesko-ameriško letalstvo je na-
padlo središče pokrajine Salerno in
nekatera kraje v bližini Napolija. Po-
vzročilo je neznatno škodo in nekaj
žrtev med prebivalci. Naši lovci so
skupaj z nemškimi sestrelili 12 so-
vražnih letal. Nad Sicilijo so jih nem-
ški lovci sestrelili 5, protiletalsko top-
ništvo v Napoliju 6, naše pomorske
izvidnice v Sredozemlju pa 1.

General Ambrosio

Vrhovno poveljstvo. Vojno poročilo
številka 1161:

Zaradi ponovnih silovitih sovražni-
kovih napadov se naše obrambne čete
silovito bore.

V vzhodnih vodah Sicilije so Ital-
janski motorni čolni odbili ofenzivne
akcije sovražnih enot.

Sovražni letalski napadi na neka-
tere kraje Lazija in Campanie so po-
vzročili manjše izgube.

Naši lovci so v sponadu s sovraž-
nimi bombniki, ki so leteli nad Na-
poljem, sestrelili eno dvomotorno le-
talo.

General Ambrosio

Najvišje poveljstvo. Vojno poročilo
številka 1162:

Sovražnik razvija svojo ofenzivo s
podporo svežih čet in z veliko oporo
letalstva, italijanske in nemške čete
ga pa v srditem boju zadržujejo.

Med hudimi boji v prejšnjih dneh
se je posebno odlikovala naša oklep-
na skupina pod poveljstvom polkov-
nika Goffreda Riccia iz Cesene.

Lovci Osi in naše protiletalsko top-
ništvo so prestregli neko sovražno le-
talsko skupino in brez lastnih izgub
sestrelili 4 sovražne štirimotornike in
2 dvomotornika.

General Ambrosio

Vrhovno poveljstvo. Vojno poročilo
številka 1163:

Na sicilskem bojišču so se tudi več-
raj bile ostre bitke. Na področju pri
Regalbutu so naše čete zavrnile silne
sovražne napade.

Sovražni pomorski oddelki so bom-
bardirali kraje ob Tirenskem in Jon-
skem morju pri Kalabriji. Niso pa po-
vzročili veliko škode.

General Ambrosio

Najvišje poveljstvo. Vojno poročilo
številka 1164:

V severnem in srednjem delu Sicil-
ije čete Osi z živahnimi protinapadi
vztrajno zadržujejo sovražnikovo ofen-
zivno delovanje.

Včeraj so sovražna letala bombar-
dirala Napoli in salernsko obalo. V
Napoliju so povzročila precej škode.
Naši lovci so sestrelili dve napadajoči
sovražni letali, naše protiletalsko top-
ništvo pa tri.

General Ambrosio

Dodatek: Napad na Napoli,
ki ga omenja današnje vojno poročilo,
je povzročil med civilnim prebival-
stvom 10 smrtnih žrtev in 63 ranjenih.

Vojni položaj na Siciliji se v zad-
njih dneh ni bistveno spremenil. Čete
Osi, ki so razporejene od obrežnega
predela pri San Stefanu di Camastra
čez predele, ki leže zahodno od Regal-
buta in Centuripe pa do ravnine, ki
leži pred Catanijo, so se hrabro upi-
rale nasprotnikovemu pritisku, četudi
so mogočne Montgomerijeve angleške
sile vrzli na severno krilo bojišča, da
bi podprle ogrožene ameriške oddel-
ke, ki jim zapoveduje general Patton.
Kakor na obrežnem predelu pri Cati-
niji, tako tudi na severnem predelu
bojišča čete Osi mogočno nasprotnikov
pritisk hrabro zadržujejo. Angleško in
ameriško prizadevanje za uspeh na
goratem srednjem in severnem pre-
delu otoka, ki so ga ponovili tudi več-
raj po hudi topniški pripravi oklepni
in pehotni oddelki, ni doseglo uspeha.

Branilci so se odločili za elastično
obrambo, ki odgovarja ozemlju in so
tako odbili Kanadane in Američane
in to z močnimi protinapadi ter so jim
prizadejali krvave izgube. Obramba
Osi ima v rokah glavne postojanke
vzhodno in severno od imenovanih
krajev in topništvo Osi ima pod og-
njem čisto, kjer se razvijajo sovražni
oddelki. Na področju pri Nicioziji je
močna ameriška oklepna skupina mo-
gla izvesti malhen prodor v italijan-
sko in nemško razvrstitev, toda kra-
jevne sile so uničile ta prodor, ne da
bi potrebovale okrepitev, danes pa so
nemške napadalne sile prešle v proti-
napad in odbile Američane, ki so
imeli hude izgube v moštvu in gra-
divu. Med temi boji je bilo uničenih
18 velikih tankov, Italijani in Nemci
so izvedli protinapad na področju Re-
galbta in Catena Nuova. Na tem po-
dročju dopušta taktika sil Osi, da se
sovražnik približa, nato pa se zljie
nanj koncentrirani oženi vseh vrst
orožja. Ta taktika je bila uspešna.
Med ujetniki so tudi črnokožci, ki so
bili poslani v prve vrste, da napolnijo
ameriške praznine. Na levem krilu
osme angleške armade so močnejši
oddelki kanadskih čet skušali z izvid-
niškim delovanjem, pa so bili takoj
odbiti.

Berlin, 2. avgusta. Iz vojaškega vira
se je izvedelo, da je vzdolž severne
sicilske obale sovražna križarka sku-
šala streljati na italijanske in nemške
postojanke. Takojšnji poseg nemških
bojnih letal je prisilil sovražno edini-
co, da se je morala umakniti na široko
morje. Letala so slične sovražne na-
mene preprečila tudi vzdolž vzhodne
obale otoka, kjer so zadela mnogo
edinic.

Berlin, 2. avgusta. Iz vojaškega vira
se je izvedelo, da so nemška bojna
letala v noči od sobote na nedeljo
napadla sovražne ladje, ki so zasid-
rane v pristanišču Palermo. V isti
noči so nemški lovci napadli sovražna
letališča na Siciliji.

Ostavka poslanika Galeazza Ciana

Rim, 31. jul. Agencija Stefani ob-
javlja: Grof cav. Galeazzo Ciano je
podal ostavko kot Kr. poslanik pri
Sv. stolici, Nl. Vel. Kralji in Cesar
je ostavko sprejel.

Nave petrolier-
nemica affonda-
ta da un som-
merabile italia-
no. — Sovraž-
na petrolejska
ladja, ki jo je
potopila itali-
janska podmor-
nica.

Važni sklepi Vlade

Militarizirano železniško in poštno osebje

Rim, 31. jul. Uradni list prinaša
naslednji ministrski ukrep, ki začneja
veljati danes:

1. Med sedanjim vojnim stanjem je
osebje državnih železnic ter državno
poštno, brzojavno in telefonsko osebje
militarizirano po določilih čl. 2. kr.
zakonskega ukrepa z dne 30. marca
1943, št. 123. Za izenačenje službenih
stopenj tega osebja z vojaškimi stop-
njami je treba uporabiti tabele, pri-
ključene kr. ukrepu z dne 20. marca
1941, št. 401 ter razglasoma z dne
4. in 16. junija 1943, ki se nanašata
na militarizacijo osebja, dodeljenega
železniški, brzojavni in telefonski služ-
bi na Siciliji in Sardiniji.

2. Med sedanjim vojnim stanjem je
militarizirano po islem ukrepu osebje
podnajemnic državnih železnic, pošt-
nih sprejemalnic pri koncesioniranih
družbah za poštne, železniške ter iz-
venmestne tramvajске prevoze, prepu-
ščene zasebnim družbam, osebje tele-

Rim, 30. jul. Z veljavnostjo za nazaj
do 1. novembra 1942, je v korist de-
lavcev, ki služijo domovini v orožju,
razširjena podvojitve družinskih do-
klad. Pravico do podvojitve družinskih
doklad je priznana vsem zaposlenim
(uradnikom in delavcem) v industriji,
trgovini, svobodnih in umetniških pok-
licih ter pri kreditnih in zavaroval-
nih ustanovah, ki uživajo normalne
doklade med vojaško službo. Izklju-
čeni so poljedelski delavci glede na
posebno skrbstvo, ki je odrejeno na
tem področju. Večji zneski, ki bodo
moral biti izplačani, na naslov pod-
vojitve, ne bodo takoj izplačani, tem-
več bodo zapisani v dobro vsem, ki
imajo do njih pravico in bodo vinkulirani
do konca vojne. Na te zneske
se bodo računale obresti po 2 in pol
odstotkov, ki pa bodo tudi vinkulirane.
Breme podvojitve pade na drž-
avo za delavce v industriji, trgovini
ter svobodnih in umetniških poklicih.

OBVESTILA POVELJSTVA XI. ARMADNEGA ZBORA

Gorostasne in najbolj neverjetne vesti krožijo po mestu in pokrajini.

Njihov izvor in cilji so očitno tendenčni.
Ljubljana in pokrajina, ki sta že tolikokrat dali dokaze o dobrem čulu,
naj se pomirita in zaupa odgovornim oblastem in naj odgovorita z zdravo
in pošteno propaganda vsakomur, ki bi poskušal motiti resno delo in
zaveš vseh dobro mislečih.

Poveljništvo bo neusmiljeno postopalo z vsakim, ponavljam: z vsakim,
ki razširja tendenčne vesti.

GENERAL ARMADNEGA ZBORA
POVELJNIK GASTONE GAMBARA

★

V zvezi z vestmi, ki so jih prinesli časopisi o izrednih ukrepih za osvoboditev
političnih obojencev, izjavljam, da se te mere ne ticejo —
ponavljam: ne ticejo — ozemlja ljubljanske pokrajine ter bodo
zato še nadalje ostali v veljavi dosedanja predpisi.

V izoqib mučnih posledic opozarjam, da se bo vsaka skupna manife-
stacija z namenom, zahtevati od oblasti osvoboditev političnih interniran-
cev, smatrala, kakor je to prevedeno v členu 2. razglasa z dne 27. julija
tega leta, ter bo zadušena z merami, ki jih prevedeva ta razglas.

Ljubljana, 31. julija 1943.

GENERAL ARMADNEGA ZBORA
POVELJNIK GASTONE GAMBARA

fonkih družb, ki jim je odstopila
koncesije italijanska družba za radijske
oddaje (EIAR), družbe Italcable,
italijanska družba za izvenmestno te-
lefonsko omrežje (SIRIT) in družba
za spalne vozove. Izenačenje službenih
stopenj z vojaškimi za osebje teh
ustanov se določa takole: ravnatelj
= stolnik, uradnik in spremljevalec
= podporočnik, delavec in težak =
prostak.

3. Z nadaljnjim odlokem bodo dolo-
čena znamenja, ki jih bo moralo no-
siti osebje, militarizirano po pričuo-
čem ukrepu.

4. Osebju, militariziranemu po tem
ukrepu, ne priložijo nobene posebne
gospodarske ugodnosti.

5. Ta ukrep velja za osebje, mili-
tarizirano po kr. ukrepu z dne 14. ok-
tobra 1937, št. 2707, po čl. 1. kr. ukre-
pa z dne 30. marca 1943, št. 123 ter
po razglasih z dne 4. in 20. junija
1943.

ki prejema družinske doklade na
osnovi zakona z dne 26. okt. 1940,
št. 495. Za zasebne uradnike pa to
breme prehaja na blagajno za vojaške
pozive pri uradnikih. Za nameščence
v kreditnih in zavarovalnih ustanov-
vah in za delavce, ki imajo pravico
do nadaljnega izposlovanja mezde,
bodisi v celoti, bodisi delno, med vpo-
klicem na temelju čl. 9. št. 4 Kr. uk-
pa zakona z dne 17. junija 1937, št.
1048, pa delodajalci, ki morajo vpla-
čati v skupno blagajno za družinske
doklade tudi višje prispevke, določene
po dodatnih družinskih dokladah. Od
1. nov. 1942, dalje bodo torej morali
delodajalci vplačati za nameščence v
industriji skupni prispevek 20 %; za
nameščence v trgovini skupni prispe-
vek 14,80 % itd. Za vpoklicane name-
ščence (uradnike in delavce), katerim
se družinske doklade izplačujejo ne-
posredno iz pokr. ustanov za socialno
skrbstvo, se ne zahteva nobeno novo
vplačilo od delodajalcev, razen tiste-

ga, kar je bilo zgoraj omenjeno glede
plačevanja prispevkov. Nasprotno pa
morajo delodajalci za vpoklicane na-
meščence (uradnike in delavce), kate-
rim izplačujejo normalne družinske
doklade delodajalci sami, predložiti
Zavodu za socialno skrbstvo seznam
plačil, izvršenih na ta naslov, in ob-
enem poslati imenski seznam vpokli-
canih nameščencev, ki mora biti na-
pisan na posebnih formulirih, ki so
na razpolago pri pokrajinskih ustanov-
ah za socialno skrbstvo. O priliki
predložitve novih formularjev morajo
prizadeti tvrdke in podjetja uposte-
vati prispevke, ki jih morajo vplačati
za dobo do 1. novembra 1942, nazaj
do 30. septembra 1943, da s tem omo-
gočijo vpisanje v dobro dodatnih do-
klad za naznačeno dobo v korist po-
sameznih vpoklicancev.

Vsa Italija je zbrana okrog svojega Kralja

Bern, 29. julija. Švicarski tisk po-
dčrtava, da je monarhija prevzela vso
odgovornost nasproti dogodkom in še
enkrat je kralj Viktor Emanuel dok-
kazal, da uživa največjo priljubljenost
v državi, ki je tesno zbrana okoli
njega.

Listi podčrtavajo, da je maršal Ba-
doglio rekel, da se vojna nadaljuje in
da dogodki v Italiji dejansko niso nič
vplivali na vojni potek na Siciliji,
kjer se boji nadaljujejo in dokazujejo
junaštvo vojakov. Odpor italijanskih
in nemških čet na Siciliji se je povečal
in kanadske čete same priznavajo,
da so naletele na velike težave pri
svojih bojih.

Listi tudi objavljajo obsežne življen-
jepise maršala Badoglija in pri tem
opozarjajo na slavna obdobja njegove
vojaške službe. Maršal Badoglio ima
velik ugled v vsej državi, pa tudi v
sovražnih deželah.

Izredni dogodki, ki so se v teh dneh
razvili v Italiji, so še enkrat dali
švicarskemu tisku priložnost, da pod-
črtava popolno povezanost med obo-
ma državama. Vsi listi izražajo željo,
da bi vojna vlada vrnila italijanskemu
narodu mir v pravici, v miru in v
časti. Prav tako je soglasno prizna-
nje namer in iskrene ljubezni za ne-
surtno Italijo, ki prevečava Savojsko
vladarsko hišo in maršala Badoglija, o
čigar čustvih ne sme nihče dvomiti.

Journal de Geneve objavlja uvod-
nik, v katerem pravi, da so rimski
dogodki: zaključek dolgega razvoja in
dodaja, da bo Svica z največjimi sim-
patijami spremljala nanor maršala
Badoglija in njegove vlade. Švicarsko
priateljstvo do Italije se ni nikdar
preknilo in Svica upa, da bo Italija
naša pot prerorenja. Naj bi Italija s
svojimi novimi voditelji obnovila tra-
dicijske, ki so jo napravile veliko in
naj Evropi, ki bo izšla iz te vojne,
doprinese bogat delež svojega duha
in svojega dela.

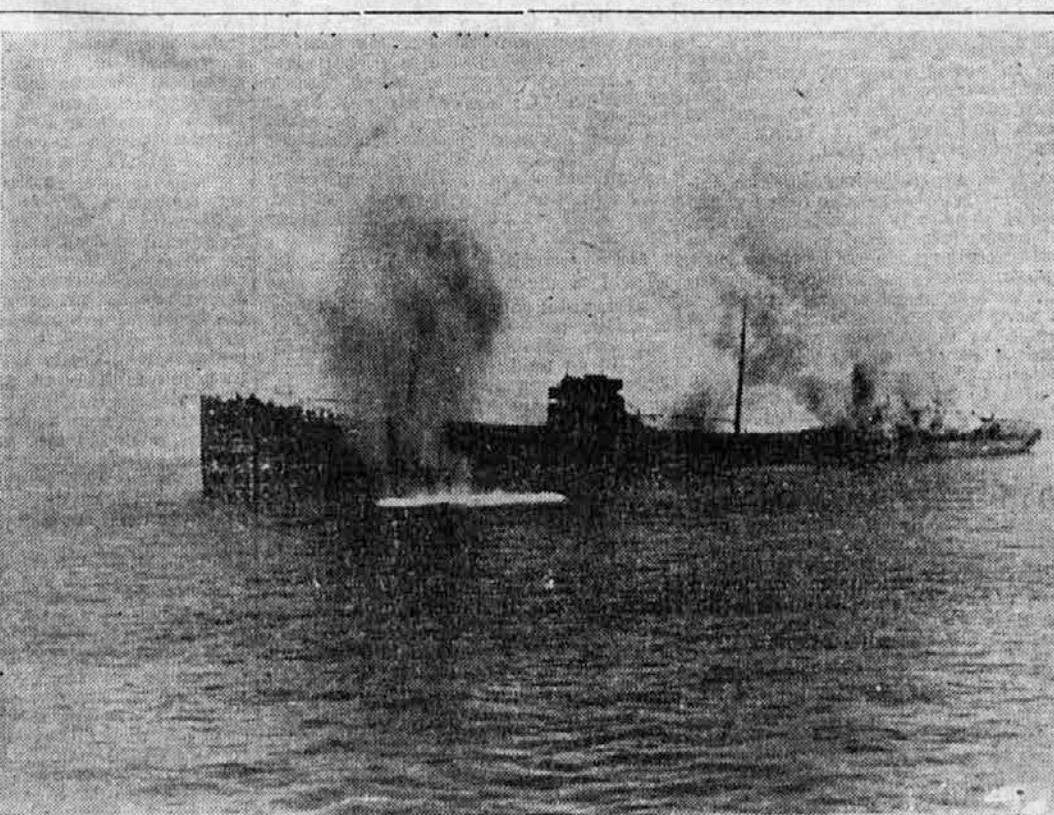
Rimski dopisniki švicarskih listov,
zlasti pa dopisnik lista »Neue Zürcher
Zeitung« podarjajo, da se je maršal
Badoglio obdal s sodelavci, ki so naj-
bolj pristojni in katerim dežela veruje
zaradi resnosti njihovega programa.

Manifestacije patriotizma

Rim, 28. julija. Začel je spet izha-
jati politični dnevnik »Italia«, ki ga
je že l. 1859. ustanovil grof Cavour
in ki je začel svoje novo življenje na
predvečer posebnih dogodkov. V uvod-
nem članku čitamo med drugim:
»Smatramo, da je dolžnost vseh Ital-
ljanov sedaj ta, da ne obdolžujejo in
razmišljajo o maščevanju. Potrebna
dejavnost pravice bodo izvršili odgovor-
ni organi in zgodovina. Danes mora-
mo predvsem braniti žrtve, ki jih je
zahtevalo nad stoletje krvi in dela in
ki so bile izvršene, da bi bilo vrnjeno
Italiji dostojanstvo, nieno ime in njen
obsto. Preteklost je za sedaj nepri-
merno mani važna kakor bodočnost,
zlasti se, dokler traja vojna. Noben
sovražnik, pa naj bi ga prevečevala še
tako blagonamerna domišljija, ne
more spoštovati države, ki se odreka
ali bi bila pripravljena odreti se svo-
jim materialnim možnostim življenja
in svoji lastni volji do življenja. Če bi
se to zgodilo bi pomen današnjih do-
godb ne preživel niti trenutka sanj.
Zato je dolžnost vsakogar, da vrši
poslanstvo obveščanja in oblikovanja
javnega mnenja in da od vsega za-
četka izjavlja, da je veselje teh dni
veselje, ki ga je treba takoj spreme-
niti v čim bolj odločne sklene nam-
reč v sklepe, ki jih bosta Nl. Vel.
Kralji in njegov šef vlade prav gotovo
nakazala narodu po njegovih izročilih
časti.«

Inozemski odmevi

Berlin, 27. julija. Mirnost, s katero
je nemško javno mnenje sprejelo vest
o političnih dogodkih v Italiji, piše
družinsko sodelavce nemške pol-
turalne agencije je najboljši dokaz.

Listek „Družinskega tednika“

Ne navadne operacije

Napisal

dr. med. in fil. Johann Steudel

Vsakdo, ki si je kdaj že zadržal... Vsakdo, ki si je kdaj že zadržal...

Večjim operacijam na lastnem... Večjim operacijam na lastnem...

Nas pa zanima, v kakšnih... Nas pa zanima, v kakšnih...

Ze iz prejšnjih stoletij nam... Ze iz prejšnjih stoletij nam...

Neki kirurg iz leta 1701 piše... Neki kirurg iz leta 1701 piše...

Tudi v novejšem času so... Tudi v novejšem času so...

apustnik. Zato je Diana kot... apustnik. Zato je Diana kot...

Ko je spet nehal govoriti... Ko je spet nehal govoriti...

Zdaj je stopil proti njej... Zdaj je stopil proti njej...

Bržes ne ve, kako bi se... Bržes ne ve, kako bi se...

drago so jih morali ljudje... drago so jih morali ljudje...

Preden preidemo k skupini... Preden preidemo k skupini...

Se pred rojstvom moderne... Se pred rojstvom moderne...

Kdaj pa kdaj so se kirurgi... Kdaj pa kdaj so se kirurgi...

Leta 1884, so prvič uporabili... Leta 1884, so prvič uporabili...

Tedaj se je pokazalo, da... Tedaj se je pokazalo, da...

Zdaj se že kaže meja takšnih... Zdaj se že kaže meja takšnih...

Evi... in še nekomu... in takrat... Evi... in še nekomu... in takrat...

Nenadano jo je obšla važna... Nenadano jo je obšla važna...

»Potlej vendar tvoj alibi... »Potlej vendar tvoj alibi...

»Seveda ne.« Bil je tako... »Seveda ne.« Bil je tako...

»Torej je bil umorjeni... »Torej je bil umorjeni...

»Kako je zločinec pravi... »Kako je zločinec pravi...

»Kdo? Kdo? Kdo je to... »Kdo? Kdo? Kdo je to...

racij na lastnem telesu. Ne... racij na lastnem telesu. Ne...

Podobne operacije na lastnem... Podobne operacije na lastnem...

Leta 1890, je Avgust Bier... Leta 1890, je Avgust Bier...

Aleksander Fzaifcu, mlad... Aleksander Fzaifcu, mlad...

Ne dolgo pozneje si je neki... Ne dolgo pozneje si je neki...

MATURITETNI IZLET

NAPISAL W. LICHTENBERG

Na realni gimnaziji je naredilo... Na realni gimnaziji je naredilo...

Toliko bolj so bile razočarane... Toliko bolj so bile razočarane...

Dr. Ritter se je v vseh štirih... Dr. Ritter se je v vseh štirih...

Tudi v Firenci ni hotel opaziti... Tudi v Firenci ni hotel opaziti...

A ves njegov trud je bil zaman... A ves njegov trud je bil zaman...

Morda bi se bilo dr. Ritterju... Morda bi se bilo dr. Ritterju...

Verino sovrastvo do profesorja... Verino sovrastvo do profesorja...

Nekega večera je vse tako... Nekega večera je vse tako...

stezije sam odstranil slepič... stezije sam odstranil slepič...

Te operacije na lastnem... Te operacije na lastnem...

radio. Pri tej priložnosti... radio. Pri tej priložnosti...

Vera mu je to vprašanje... Vera mu je to vprašanje...

Dr. Ritter si je snel naočnike... Dr. Ritter si je snel naočnike...

Naposled se je dr. Ritter... Naposled se je dr. Ritter...

»Nimam nikakršnih hudobnih... »Nimam nikakršnih hudobnih...

»Da, najbrže se nikoli ne... »Da, najbrže se nikoli ne...

»Ali ste bolni?« je vprašala... »Ali ste bolni?« je vprašala...

»Da in ne.« je brez oklevanja... »Da in ne.« je brez oklevanja...

»Zrtev poklica?« se je začudila... »Zrtev poklica?« se je začudila...

»Da, je prikladal dr. Ritter... »Da, je prikladal dr. Ritter...

»O, gospod profesor!« je... »O, gospod profesor!« je...

»Občutek manjvrednosti vas... »Občutek manjvrednosti vas...

ZRCALO

naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki... Za vsak prispevek v tej rubriki...

Predrznost mladih ljudi

Današnja mladina je res čudna... Današnja mladina je res čudna...

Tak mladenič ne bo sprejel... Tak mladenič ne bo sprejel...

Ce že kmetovalec pustil, da... Ce že kmetovalec pustil, da...

je vprašala Vera in nehoti... je vprašala Vera in nehoti...

»Da,« je nadaljeval profesor... »Da,« je nadaljeval profesor...

Vera je v zadregi molčala... Vera je v zadregi molčala...

Zdajci so pridvela na vrt... Zdajci so pridvela na vrt...

»Ali je povedala svoje ime?«... »Ali je povedala svoje ime?«...

Tedaj so vsa dekleta naenkrat... Tedaj so vsa dekleta naenkrat...

Dr. Ritter je nesebično in... Dr. Ritter je nesebično in...

»Čisto navadna podla sodra... »Čisto navadna podla sodra...

Naposled se je dr. Ritter... Naposled se je dr. Ritter...

»Nimam nikakršnih hudobnih... »Nimam nikakršnih hudobnih...

»Da, najbrže se nikoli ne... »Da, najbrže se nikoli ne...

Vseh štirinajst maturantk... Vseh štirinajst maturantk...

FR. P. ZAJEC IZPRAŠAN OPTIK IN URAR LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6. pri frančiškanskem mostu

»CISTIMADEZ« — »Smacchiatore... »CISTIMADEZ« — »Smacchiatore...

PRVOVRSTNI KRONA KOLOMAZ... PRVOVRSTNI KRONA KOLOMAZ...

Bratie in sestre

Slavni možje imajo pogosto lepe in duhovite sestre

Zanimivo je, da imajo genialni očeti po navadi nepomembne in povprečne sinove. Prav tako je pa nenavadno, da imajo slavni, pomembni možje po navadi lepe, pomembne in duhovite sestre, ki jim pogosto pomagajo na njih težki življenjski poti. Medsebojno vplivanje ali skrivnostni čvč usvarjalne narave? Pogosto je bila sestra hista, ki je edina mogla razumeti drzni bratov polet, pogosto brat edini, ki je doumel sestrično globino. Bratovska in sestrska ljubezen jih je vezala iskreneje in trdnje, kakor kakera koli druga nežna vez na svetu.

Napoleon in Pavlina Bonaparte

Leta 1830. je Napoleon pod vplivom svoje možitvene manije poročil svojo lepo sestro Pavlino s princem Filipom Boržskim. Moral ji je preskrbeti lepo domačo, starorimsko ime in tudi razkošne palače, ki spadajo zraven, zakaj prej je bila samo skromna madame Leclercova. Pavlina je ljubila Napoleona vroče, tako da nikoli ni marala za Napoleonovo ženo Marijo Luizo, ker ni mogla odpustiti, da je prevzela Bonapartovo srce.

Zaradi nevljudnosti so jo celo nekoč morali odstraniti z dvora. Leta 1814. je pa odšla iz Rima in odpotovala na Elbo, kjer je živela pri svojem bratu, dokler ni izvedela za izkrcanje v Frejus. Canova jo je portretiral kot antično Orkimo. To pa ni bila samo muhasta moda; Pavlina je res imela nekaj antičnega, bila je vedra, čudovito lepa in duhovita žena, ki je ostala skromna celo tedaj, ko je njenega ljubljenega brata sreča že pushila na cedilu.

René in Lucila de Chateaubriandova

Pesnik 'Genija kristijanstva' René de Chateaubriand in njegova sestra Lucila sta preživela svoje definisno kot siromašna, zapuščenca otroka obubožanih plemičev med razpadlimi zidovi bretonskega gradu Combourg. Lucila — imenovali so jo tudi 'ženski Werther' — ni poznala drugega kakor brezmejno, krotko in vdano ljubezen do svojega brata. Tudi v Rénevičin delih opazamo sled nežnih, melanholičnih čustvovanj do svoje sestre.

Kakor tenčica lega čez njegova dela konflikt čudovite, nedopovedne in nenavadne ljubezni med bratom in sestro. Po revoluciji se je ljubljeno sestro omračil um; kakor ugašajoč plamen je odmrlo blede dekletce v neki pariški izbi. Ali je šla sama v smrt, še zdi ni znano. Za njo so zastavili nekaj bombaževinastih kril. Bila niso vredna niti toliko, da bi iz denarja, ki so jih dobili za njih, plačali pogrebne stroške za ženo, ki se je uničila ob ljubezni, ki se nikoli ni mogla izpolniti.

Cezar in Lukrecija Borgia

Bila sta otroka papeža Aleksandra VI. in Vanozze. Z dva in dvajsetimi leti je bila Lukrecija že petkrat poročena; ta lepa zlatolaska — vafrikanska sirčna — se je tedaj kol ferska vojvodinja posvečala samo vzgoji svojih treh sinov.

Nobenega izmed svojih petih mož — umirali so za zastrupljenjem — je pa Lukrecija ni od srca ljubila. Vsa njena čustva so bila posvečena bratu Cezarju, pustolovcu iz renesanse, ki je pričel svojo življenjsko pot kot valencijski kardinal in nadškof, jo izpolnil z roparskimi vojnami in tako tudi končal.

Ta lepi bratec ni bil čisto nedolžen pri smrti svojega brata in hrečeca Lukreciinega moža. Ljubil je svojo sestro strastno in z viharnostjo renesančnih ljubimcev, katerih najčistejša predstavnik sta pač Lukrecija in Cezar. Zdi se, kakor da bi bila ta lepa človeka ustvarjena samo drug za drugega in za nikogar drugega na svetu, da sta težila drug k drugemu pod vplivom neke skrivnostne moči, ki jima nikoli ni dala miru in ju vse bolj oddaljevala...

Statistične zanimivosti o rimskem prebivalstvu

Najnovejše štetje rimskega prebivalstva v maju letošnjega leta je pokazalo, da živi v Rimu 1.491.339 ljudi. Ta številka razen za vlade cesarja Avgusta še nikoli ni bila tako visoka.

Krivulja rimskega prebivalstva je zelo razgibana. Menda je le malo mest na svetu, kjer bi naseljenost takoj nihala kakor prav v Rimu. Se pred našim štetjem po Kr. so v Rimu imeli že 39 krat ljudsko štetje, in sicer prvič za vlade kralja Servija Tulija leta 568. Tedaj je imel Rim 84.000 prebivalcev. Ko je Cezar leta 51 spel ukazal ljudsko štetje, se je pokazalo, da ima Rim presenetljivo visoko število prebivalcev in sicer ravno en milijon. Največ meščanov je imelo sveto mesto za vlade cesarja Avgusta, toda takoj nato je jela krivulja hitro padati.

Ko je propadlo rimsko cesarstvo, je imel Rim samo še 100.000 prebivalcev, vendar s tem številom krivulja še ni dosegla najnižje točke. Za časa papeža Gregorja XI. je imel Rim komaj 17.000 prebivalcev in je postalo mesto paširjev Na Palatinu so se pasle koze, v forumu so mulile bomo travo rimske krave in kapidlo so Rimljani v šali krshli za 'Campo d'aglio', kar bi se po naše reklo 'Česnjev grič'.

Ob propadu Medicejev je živelo v Rimu 30.000 družin, torej nekako 120.000 ljudi. Ob pričetku sedanega stoletja je šlo svetlo mesto 460.000 prebivalcev, odlej je pa krivulja prebivalstva spet stalno naraščala in dosegla v oktobru l. 1937. 1.240.000 glav.

La fotografia rappresenta un cassettino in cui un botanico esperto conserva semi d'ogni specie. Una bella pianta può germogliare solo da un seme, giovine e sano, pieno di fecondità. Tra i semi si scelgono i migliori per la semina. Proprio ora, in tempo di guerra, dobbiamo coltivare le piante migliori, secondo gli insegnamenti della scienza che tende a secondare tale proposito. In quasi tutti gli Stati più evoluti esistono istituti speciali ove vengono esaminati i semi dei diversi cereali e di altre utili piante. Tale lavoro è affidato a esperti diplomati, che per assolvere bene il loro compito devono possedere grande esperienza e vaste cognizioni teoriche. — Gornja slika nam kaže predalnik, kjer izsolan rastlinoslovec hrani razno semenje. Lepa rastlina požene samo iz zdravega, mladega semena, ki ima še vso oploditveno moč. Razne vrste semen primerjajo in izbere najboljše za selev. Prav zdaj v vojni je potrebno, da gojimo samo polnovredne rastline, zato se je razvila že prava znanost, ki podpira ta stremiljena. Skoraj vsaka naprednejša država ima poseben zavod, kjer urejajo in pregledujejo semena raznih žitaric in drugih koristnih raslin. Delo je poverjeno izsolanim strokovnjakom, ki morajo imeti ogromno teoretičnega znanja, če naj s pridom vrše svojo nalogo.

Kdo je izumil nalivno pero?

Že leta 1780. je neki lipski mehanik izgotovil nalivno pero in so ga ljudje tudi uporabljali.

Ta praded današnje nalivega peresa je bil iz medenaste cevi, ki je bila na enem koncu zavarjena, na drugem je bila pa nanjo z vijakom pritrjena peresna tuljava. To »potovalno« nalivno pero se je ljudem kaj hitro priljubilo.

Hlače, v katerih nisi mogel sest

Pred približno 140 leti si lahko bral v nekem imenitnem modnem časopisu: »V teh bojevitih dneh naj pride moško bedro do kar največje veljavne, zato ga posebno poudarjamo s tesno opetimi hlačami...«

Res so bile listi čas hlače tako tesne, da so bile dobesedno »vlite« na život. Moški so si jih namreč oblačili vlažne in so čakali, da so se na telesu posušile in napele. Klasične hlače te oblike niso smele imeti lihi namaniše quibce in so se morale beder oblegati prav tako kakor se oblega koža na klobaso. Hlače listega časa so pa imele veliko napako, in sicer to, da so bile tako ozke, da listi, ki jih je nosil, ni smel sest, ker bi bile takoj počile.

Hudo vprašanje

Ovdovela princesa Karlova v Berlinu je pogosto vabila na svoje družabne večere znanstvenike, ki so morali poljudno predavati in obravnavati razne znanstvene probleme. Nekoč je neki profesor razlagal

prekooceanski kabel, ki je bil tedaj najnovejša senzacija. Ko je končal, je princesa vstala in ljubeznivo dejala: »Mi vsi smo gospodu profesorju zelo hvaležni za njegovo zanimivo razlago. Zdi se mi, da zdaj vemo vse, kar je vredno vedeti o novem kablu. Samo ena malenkost mi je še nejasna. Povejte mi, gospod profesor, kako vendar, da se brzojavke ne zmocijo?«

Voda v človeškem telesu

Človeško telo vsebuje izredno dosti vode, in sicer toliko, da bi z njo lahko napolnil sod, ki drži 40 do 50 litrov. Posebno vodene so mišice, ki vsebujejo 22 litrov vode. Celo v naših kosteh je 2 1/2 litra vode.

Poravnajte naročnino!

IGRABLJENI PRINE

RISAL ROMILJAN • BESEDILO PO NARODNI PRAVLITICI PRIREDIL TORY TUCOMIR

25. Kraljica se je silno prestrašila in si ni mogla razložiti, kako je mogel priti dečko skozi zaprta vrata v ječo. »Nič se ne boj, mamica!« je rekel Anqelin in ji v kratkih besedah povedal svoje sanje in tudi to, kar mu je bila pripovedovala Dreja. Zdaj je kraljica vedela, da ima pred seboj svojega sinka, hitega, ki ji ga je nekoč zlobna roka ugrabila... Mati in sin sta onemela v silnem, ljubečem objemu... »Le še nekoliko dni potrpi, mamica, potem pa boš rešen!« In Anqelin se je spet spremenil v metulja, ki je odletel v sonce onstran mrzlega zidu...

26. Ko je na zemlji spet postal Anqelin, je poklical psa in odšel pred velika vhodna vrata, kjer je stražil star, pa hud vojak. Ko ga je strogo vprašal, kaj bi rad, mu je Anqelin odgovoril, da bi rad postal kraljev lovec. »Znam dobro streljati! Prav res!« — »Dobro,« pravi vojak, »prav tamle prihaja stari kraljevi lovec; kar z njim se pomeni!«

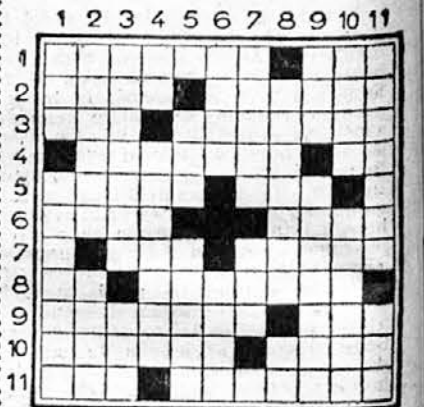
27. Anqelin je stopil k lovcu in mu razložil svojo željo. Stari lovec z velikimi brki se je nasmehnil in ga povedel pred kralja. Kralj mu je rekel: »Ce znaš res tako dobro streljati, kakor praviš, boš znanil kdaj res moi lovec! Za zdaj pa ostani za pomagala mojemu lovcu, in kar bosta usrečila, mi morata povedati!« Anqelin se mu je lepo zahvalil in odšel z brkatiim lovcem...

Dalje prihodnjô

? UGANKE

Krizanka

Vodoravno: 1. Kmetijski strokovnjak; reka v Turkestanu. 2. Slovenski prosvitljenelec in podpornik; nič več tako trdno ne spi. 3. S soglasnikom spredaj bi bila gospodična; plačilo, odškodba, darilo. 4. Veliko pristanišče v Sredozemlju; romanski spolnik. 5. Zidarski vodja; dalmatinskih otok (prva črka na koncu). 6. Starejša beseda za obleko, odelo; letva, preklja (množ.). 7. Ima svojo moč; odprta peč v sobi. 8. Nota; gozdna kura. 9. Stopica z dvema dolgima zlogoma; progla. 10. Največja reka v Zapadni Indiji; znal (shr.). 11. Moško ime; mesto v Kaliforniji.

Navpično: 1. Božji rod nordijskega bajeslovja; povezica, motvoz. 2. Moški; časovni prislov. 3. Pridrevnik, ki označuje zvezo z risanjem; čutilo. 4. Del kolesa; italijansko pristanišče. 5. Evropski veletoč (obrnjeno); nenavadno, posebno. 6. Turško ime (drugi kalif); navada, običaj. 7. Zarečna zemeljska notranjost; pomol. 8. Kraška gora; okrajšava za zlat. 9. Medmet, ki ga tudi otroci dobro poznajo; razumna, modra. 10. Angleška označba za »izdelano« na industrijskih predmetih ali nemški ličinka; slaven beneški slikar. 11. Prizadet na časti, na ponosu, oni, ki je zameril; rojstvo, izvor, vrsta.

STOPNICE

- a
 - a a
 - a a d
 - g g g g
 - g g g g l
 - l l l l l o
 - o o o o o o r
 - r r r t t v v v v
- ni veliko snovi
 - japonska igra
 - še ni gozd
 - žensko ime
 - velika reka
 - prislinjenec pri ženitvah
 - kraška gora
 - Milčinskega pogan

STEVILNIK

- 17, 5, 8, 18, 20, 19, 16, 2 — 8, 5, 15, 13, 5, 14, 20 — 16, 9, 18, 9, 7 — 16, 2, 10, 8, 20, 12 — 14, 21, 11, 16, 20 — 15 — 15, 5, 1, 2, 3, 5, 8, 21, 5, 4, 21, 9, 17 — 9, 4, 9, 1, 5 — 18, 14, 5, 10, 9, 1, 5 — 6, 14, 2, 3, 9, 19, 5.
- Ključ do pregovora: 1, 2, 3, 4, 5, 6 = broše; 7, 8, 9, 10, 12 = del telesa; 13, 9, 14, 9, 15, 2 = kovina; 16, 12, 17, 5, 18 = francoski pisatelj (oče in sin); 19, 20, 21 = bat.

ZA SOPARNE DNI

Navadno zelo podcenjujemo množino toplot, ki jo oddaja človeško telo. Predvsem zato, ker je to počasno in trajno vršec se pojav. Vendar tega ne občutimo v vsaki letni dobi enako in v zaprtem prostoru drugače kakor v odprtem. Za kakšno množino toplote gre in za kakšno razlago?

ODGOVOR

Krivulja rimskega prebivalstva je zelo razgibana. Menda je le malo mest na svetu, kjer bi naseljenost takoj nihala kakor prav v Rimu. Se pred našim štetjem po Kr. so v Rimu imeli že 39 krat ljudsko štetje, in sicer prvič za vlade kralja Servija Tulija leta 568. Tedaj je imel Rim 84.000 prebivalcev. Ko je Cezar leta 51 spel ukazal ljudsko štetje, se je pokazalo, da ima Rim presenetljivo visoko število prebivalcev in sicer ravno en milijon. Največ meščanov je imelo sveto mesto za vlade cesarja Avgusta, toda takoj nato je jela krivulja hitro padati.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Krizanka: Vodoravno: 1. glogov belin. 2. ribez, fruša, 3. atom, oks. 4. bel, srp. 5. er, mi, ip, ir. 6. vat, Ela. 7. Lavra, Marat. 8. bl, ir, en, do. 9. ideja, nekdo. 10. vata, kr. 11. ona, bat, ist. — navpično: 1. grabeljivo. 2. liter, Aldan. 3. objol, V. V. eta. 4. gen. 5. Marja. 6. oz. kitar. 7. bl, Klemen. 8. Ero, planet. 9. Luks, ar, kri. 10. Iliri, Addis. 11. nasprotnost.

Enačba: a = pravica, b = vica, c = ozna, ka, d = Oka, e = Glamo, f = moč, g = vazal, h = zal i = primat, j = prt, k = dolgolet i = ost m = jesen, n = sen, o = zlikovec, p = lovec; — Prazna glava ima dolg jezik.

Caroben lik: 1. sla, 2. slabô, 3. slabost, 4. abota, 5. osa.

Izpolnilnica: Martin Krpan.

Sence na otroških dušah

Sodoben vzgojitelj pripoveduje

V govorilnico vzgojevališča za psihološko raziskovanje otroške duše je prišla mlada mati s svojim sedemletnim sinkom Petrom. Otrok zaostaja ves čas korak za materjo in se je plašno oklepa za roko. Komaj slišno voščilni dober dan. Matj mu živahno prigovarja: »Petček, pozdravi strička, povej mu, kako ti je ime.« Peter pa molči in nas preplašeno ogleduje. Nemirno se preseda. »Petček, le po mirno sedi kakor v šoli, ali pa pojdi rajši k meni v naročje.«

Petrov pogled je kakor začaran obstal na srebrnem avtomatskem svinčniku, ležečem na moji pisalni mizi. »Ali bi rad risal?« Petrove oči so se zasvetile, toda preden je utegnil odgovoriti, ga je že prehitela mati: »No, zahvali se stričku, Peter, veste, zmerom je tako plašen.«

Dali smo Petru bel list papirja in svinčnik, posadili smo ga za bližnjo mizo in kmalu se je zatopil v risanje. Ta čas nam je matj razlagala, zakaj je prišla v posvetovalnico. Peter ima tak strah pred šolo, Ponoči nemirno spi, zjutraj se le težko zbudi, obira se in se tako dolgo ne odpravi v šolo, da skoraj vsak dan zamudi. Če se le da, ga mora mati spremiti in opravičiti pri učitelju. Otrok je bil že od nekdaj plašen. Če je kdo prišel v vas, se je skrtil materj za krilo, ali ga je pa morala vzeti v naročje. Ko je prvič šel v šolo, je bridko jokal in se ni dal potolažiti, ko ga je mati pustila med drugimi otroki.

Ko sta Peter in mati odšla — vzgojitelj jima je povedal, kdaj naj se vrneta — si je psiholog ogledal dečkovo risbo. Peter je na velik, bel list papirja narisal temnopobarvano hišico, in sicer v skrajni desni kot zgoraj. Ali ni to verna slika njegovega življenja? Dečko je pozneje jecljaje sam razložil, da živi v tej hišici s svojo mamo. Okna so bila zastrita.

Ta drobna risba je bila zrcalo Petrove preplašene, nesamostojne duše. Ker je edinec, se je mati od prvega dne silno bala zanj. Otrok ni smel niti koraka sam iz hiše, ker bi se lahko ranil, ker bi utegnil pasti itd. Z drugimi otroki se tudi ni smel igrati, ker bi utegnil nalesti kakšno otroško bolezen. Edina družba, pa tudi edino razvedrilo in zavetje mu je bila mati.

V šoli takšna izolacija ni več mogoča. In zdaj se jamejo kazati posledice zgrešene vzgoje. Peter se čuti nesamostojnega, izgubljenega med drugimi otroki. Nikogar ni, ki bi ga ščitil in pestoval. Zato bi Peter najrajši bil doma pri mami in bi rad vse življenje ostal majhen. Kajpak tega z besedami ne zna izraziti, toda zato je to toliko bolj živo povedala njegova risba.

Odprlo se je majhno okence v njegovo duščico. Kako mu bo mati pomagala, da bo obšla to nevarno čer njegovega mladega življenja? Najboljša je vzgoja neopaznega vodstva. Odslej mati pred Petrom nikoli več ne bo govorila o strahu pred šolo, temveč bo previdno in potrpežljivo skušala otroku pomagati, odstraniti namišljene nevarnosti, da se bo zavedel lastne moči in postal samostojnejši. Kdaj pa kdaj bo povabila njegove soseske na dom in potem Petra samega pustila z njimi na cesto. Poslalo ga bo v trgovino, k peku, k čevljarju, ne da bi ga spremljala. Krotila bo svoj strah in premagala pomisleke, če bo s tem koristila Petrovi samostojnosti.

Če bi radi izvedeli, kaj se godi v najskritejši otrokovi notranjosti, ga opazujemo pri igri in si ogledimo njegove risbe. Kajpak marsikatero skrivnost odkrije šele izšolano psihologovo oko, toda tudi sami bomo marsikdaj uganili, kaj je podzavestno hotel otroček izraziti s svojo »umetninico«. Oglejmo si še par primerov.

Janezek naj bi naslikal nekaj cvetlic. Narisal jih je v vrsti odtrgane, izdelane do podrobnosti in podobne drugo drugl. Očitno otroško duščico nekaj veže, da se n more razmahati. Po nekaj tednih psihološkega vodstva natiše otrok isti motiv čisto drugače. Cvetlice rasto v lončkih, imajo korenine in žive, dihajo. Niso vse enake, rasto pokonci in so tako rekoč res »korenine pognale«. Otroško duševno stanje se je zelo popravilo.

Neki drug lantček je naslikal svojo rodno hišo. Postavil jo je čisto ob skrajni desni rob, vsa okna so bila zastrita, pred hišo se je dvigala visoka skala. Dan se je zdel meglen in deževen.

Kakšne so sence, ki so legle na to mlado duščico? Otroci so občutljive antene za stiske odraslih. Iz te risbe je psiholog nedvomno lahko sklepal, da je družina neurejena, razklana. Visoka skala je simbol bližnje grozeče nevarnosti.

Ko je isti lantček po nekaj mesecih narisal isti motiv, je bil čisto prerojen. Hiša je sveta in stoji na sredini. Okrog nje rasto cvetlice, skala je izgubila, v levem kotu sije sonce. Pozneje je psiholog izvedel, da sta se dečkov oče in mati, ki sta bila prej sprta, res ta čas spravila in da

(Ti trije modeli so risani izrečno za »Družinski tednik« in niso bili še objavljeni.)

Enostavna platnena obleka bele barve, obrobljena z zelenim robom. Zapišemo jo spredaj po vsej dolžini in je zato posebno praktična za kopanje, ker jo oblečemo lahko kar na kopališču čez kopalno obleko. Edini okras je viseč žep, ki je na niem izvezen grb ljubljanske občine. — Ta grb naše občine lahko uporabimo tudi kot aplikacijo na pasu, ki ga nosimo k rjavem poletnem koslinu. — Tretje dekle na gornji sliki pa nosi temnomodro naqubano krilo s tenkimi belimi progami. Na beli bluzi z velikim žepom je izvezenih pet majhnih grbov.

živi družina spet v urejenih razmerah.

Otroci, ki so zašli v »slepo ulico«, potrebujejo duševnega vodstva, sprostitve, če naj postanejo srečni, zdravi ljudje. Mnoge »nevroze« imajo izvor v napačni vzgoji in mnogo ljudi trpi, ker vse življenje vlačijo s seboj posledice napačne vzgoje. Zal ni vselej tako lahko osvoboditi otroka privzgojenih napak, kakor pri malem Petru. Prav rade postanejo napake čeri, ki jih ljudje vse življenje ne morejo obiti.

NAS NAGRADNI NATECAJ

Kotiček za praktične gospodinje

Za vsak prispevek, objavljen v tej rubriki, plačamo 10 lir

Hlebčki iz parmskega sira

Deni v ponev 1/4 litra vode, 4 deke masli ali masti in ko zavre še 12 dek moke in toliko časa mešaj na ognju, da se zmes ne prime več posode. Potem pusti testo nekoliko ohladiti. Ohlajenemu dodaj 1 rumenjaki, dobro zmešaj, vmešaj snež 1 beljaka in 4 deke nasranganega parmskega sira. Vdobjimice v jajčni ponvi namaži s poljubno masčobo, stresi v vsako

DARMOL
najboljše odvajalno sredstvo

vdobjimico žličko testa in peci. Ko je pečena najprej ena stran hlebčka, obrni z vilicami in peci še na drugi strani. Hlebčke daj polca poljubne prikuhe ali solate na mizo.

Poskusi tudi ti, in videla boš, kako zelo dobri so ti hlebčki!
V. K., Ljubljana

Krompir z zelenjavno omako

Skuhaj v slani vodi krompir, ga olup in zreži na rezine. Medtem ko kuhaš krompir, pripravi zelenjavno omako. V kozici praži nekoliko seseklanega zelenega peteršilja, polovico stroka česna, žlico olja, žlico kisa, žlico vode in 1 jajce. Vse skupaj pazljivo mešaj, da dobiš dovolj gosto omako. Z omako polji pripravljene krompir, premešaj in postavi s solato na mizo.
S. F., Ljubljana

Zavitek z jajčno kremo

Zamesi testo iz 30 dek enotne moke, za 40 centezimov kvasa, soli, vanilijevega sladkorja in vode ali mlečnega nadomestka. V loncu pristavi 1/4 litra mlečnega nadomestka ali mleka in 1 rumenjaki in venomer mešaj nad ognjem. Čez nekaj časa do-

daj še 1/2 zavitka vanilijevega sladkorja; ko se vse skupaj zgošči, še dve žlički moke, da dobiš res gostjo kremo. Ohlajeni kremi primešaj še snež enega beljaka. Teslo zalijai, namaži s kremo, zvilj, položi v namažano pekačo in pusti vzhajati. Vzhajani zavitek peci počasi, da lepo zarumeni. Se toplega zreži na rezine in daj na mizo.
N. B., Zq: Siška

Dragi zaičerejci!

Velikokrat vam je poqinil zaiček, ker ga je napelo. Temu lahko pomagat: Vzemite bolnička v naročje, dvignite ga tako, da mu visi glava navzdol, s pomočjo kapala za oči, pa mu vbrizgajte v črevo nekoliko jedilnega olja. Držite ga v tej legi

Najonoslavnejše stvari so zmerom najlepše in niso tako zelo omejene na čas kakor razne modne muhe. Parižanka se je po dolgi poti razvoja kopalne obleke vrnila do izhodišča — do kopalne obleke, rezane izcela. Važna je samo material. Gornja obleka, ki bo gojovo navdušila slehernu bralko, je prav preprosto ukrojena iz bleščечеga blaga, ki daje postavi še poseben čar. Prepleteno je z drobnimi qumiasnimi nitkami, da se tesno oprime živila in zakrije morebitno mlahavost. In še nekaj, kar vas bo gojovo zanimalo: v modi je spet čvrsta ženska postava, lepo zalila in športno oblikovana, kakor jo ima dekle, ki kaže gornji model.

nekaj časa, potem ga spustiš na tla in mu daješ nekoliko sveže trave. Če jo bo jedel, zadostuje, da mu vbrizgnete olja še enkrat, če je pa ne bo jedel, mu pa vbrizgajte olje še nekajkrat. Tudi v gobček mu vliješ nekaj olja. Ko bo zaiček začel jesti, imejte upanje, da bo kmalu ozdravel. Tisti dan mu dajte samo mrvo!

M. B., Ljubljana

Za vsak prispevek, objavljen v »Kotičku za praktične gospodinje«, plačamo 10 lir. Znesek lahko dvignete takoj po objavi v naši upravi. Po pošti pošiljamo šele takrat, ko se nabere več takšnih nakazil. — Prispevke naslovite na Uredništvo »Družinskega tednika«, Kotiček za praktične gospodinje, Ljubljana, poštni predal 253.

ALI JE PRANJE PERILA BREZ MILA MOGOČE?

V raznih laboratorijih delajo poskuse, kako bi se razpoložljive masčobe čim skrbneje izkoristile.

Prvo vprašanje je bilo, ali je milo kot takšno res najboljše pralno sredstvo. Pokazalo se je, da se dajo masčobe s hidriranjem in kondenziranjem in z njihovo nadaljnjo predelavo v pralna sredstva veliko bolje izkoristiti, kakor pri izdelavi v navadno pralno milo.

Pri izdelavi pralnega praška »EVO« je prišlo v prvi vrsti v poštev preprečenje tvorbe apnenega mila.

Pralno milo se v trdi vodi razkrajja in tvori apneno milo in vsled tega postane neučinkovito. Trda je pa skoraj vsaka rečna in vodovodna voda, tako da se izgube na učinkovitosti pralnega mila ne dajo preprečiti.

Apneno milo pomeni izgubo na masčobi, ker je v vodi netopljivo ter ima lastnost, da se vžre v tkanje, katerim povzroča s časom neprijeten duh.

Pri sestavi pralnega praška »EVO« so upoštevali izkušnje svetovno znanih kemikov ter je nastanek apnenega mila popolnoma onemogočen.

Mnogoštevilne praktične poskušnje so tudi pokazale, da večča gospodinja pri pranju perila z »EVO« praškom ne potrebuje nobenega mila.

Z »EVO« pralnim praškom dosežemo tudi snežno belno perila. Mnogo gospodinj je mnenja, da pralna sredstva, v kolikor še dobro belijo, vsebujejo klor in da brez njega ni bellega perila. »EVO« pralni prašek je pa, dasiravno pere snežnobelo, zajamčeno brez klora.

STARE KOVANČE
srebrne, različne dragocenosti, umetnine, namizno orodje starinske vrednosti kupimo.
RUDOLF ZORE, LJUBLJANA
Gledališka ulica 12

ŠAH

Urejuje A. Preinfalk

Odlčna dopisna partija

258. FRANCOSKA OBRAMBA

v. d. Hoele—v. Kalsema

Dopisno tekmovanje Nizozemske šahovske zveze 1942.—43.

1. e4, e6. 2. d4, d5. 3. Sc3, Sf6. 4. Lg5, Le7. 5. e5, Sd7. 6. h4. [To ic oslri Chatard-Alichinov napad; qambit sprejeli ni dobro: Lxq5. 7. hg5, Dxa5. 8. Sh3, De7 (Dh6. 9. q3 z Lq2 in Sf4). 9. Sf4, a6. 10. Dq4 id.; tudi 0-0 je preuranjeno zaradi 7. Ld3, c5. 8. Sh3, Te8. 9. Sb5. 10. Sd6, cd (Tf8. 11. Sxc8). 11. Sxc8, Dxc8. 12. Lb5, Lb4+. 13. Ld2, De7. 14. f4, Dxa4+. 15. Sf2 id. Dobro pa je e5 ali a6 ali h6 ali predvsem moderno f6.] 16. 7. Ld3!, c5! [Tekčaj ic strupen: fq5. 8. Dh5+, Kf8 (q6. 9. Lxg6+, ha. 10. Dxa8+, Sf8. 11. hg5, Lxg5. 12. Th7 id.) 9. Th3, qh. 10. Tf3+, Sf6. 11. Sh3, De8. 12. Dxa4, Kg8. 13. e6, Lx16. 14. Txf6!, qf6. 15. Dxf6 z nevarnim napadom.] 8. e66. [V znameniti partiji Panov-ludović ic sledilo: 8. Dh5+, Kf8 in zdaj so namesto tveganeqa 9. S+d5 priporočili 9. ef, Sxf6. 10. Lxf6, Lxf6. 11. dc, Da5. 12. Sge2! n. pr. d4. 13. b4, Dxb4. 14. Tbl, Da5. 15. Tb5 z ostro igro. Že zdaj moremo spoznati, kako živahno igro usvarja ta qambit; čisto po Alichinovem okusu.]

Sxf6. 9. dc5, Sc6. 10. Sh3, Da5. 11. Ld2. [Prepreči d4.] Dxc5. 12. De2, 0-0. 13. Lf4. [Speč boj za važno ločko e5.] Ld6. 14. Lxd6, Dxd6. 15. 0-0-0, e5. [V središču ima torej črni besedo in to ga deloma varuje pred belim napadom.] 16. f3. [16. Sxd5 in 17. Lc4 ne obvelja, saj ima črni dovolj sil, da ločko d5 dobro podpre.] Kh8. 17. The1(?) [Če kje, je bil bel na tem mestu nečlen. Po nadaljnjem razvoju sodeč bi bilo 17. Sq5 uspešnejše; toda tudi tako se razvije borba do najvišje napetosti.] Le6. 18. Sq5, Lg8. [To je namreč zdaj razlikal! Ta lovec ne brani samo ločke h7, ampak je koristen tudi pri napadu na beleqa kralja.] 19. q4, a6. [Vsak s svoje strani pripravila udar na kralja.] 20. h5, b5. 21. Dh2, Tae8. 22. Lf5, Db4? 23. Se2, Da5. [Kdo bo imel prav? Kaj takega se da morda samo v dopisnih partijah preračunati.] 24. Lg6, Te7. 25. Sq3, Dxa2! [Črni ostaja hladnokrven in se ne ustraši kopičenja belih figur.] 26. Sf5, Te7. 27. h6, gh6. 28. Dxa6. [Zdi se, da je bel uspel, hitro se pa pokaže, da je črni napad še nevarnejši čeprav uporablja manj sil; eden izmed razlogov je, da je črni v središču močnejši in beli trdnjavi streljata slabo; seveda pa gre za las.]

Sa5! [Ta skok na rob izjemno ni sramoten.] 29. Kd2. [29. Td3, Sc4! 30. Kd1, Sxb2+. 31. Kd2, Txc2+. 32. Kxc2, Tc8+. 33. Tc3, Sc4+ id.] Dxb2. [Zaradi nadaljnje grožnje marta, beli še ne uspe z odločilnim udarom.] 30. Ke2. [30. Se3 ne reši zaradi d4! 31. Dxf8, De3+. 32. Ke2, Dxc3+. 33. Kf1, Dxa5. 34. Dd8, Tc3! in odloči.] Txc2+. 31. Kf1. [Bel kralj je za trenutek na varnem, saj na šahu s Irđnjavo zbeži v koš. Beli triumfira.] Sh3! [To je neverjetna, problemska rešitev položaja; preprečuje mat na q7 in pridobi važno potezo za premik stolpa na h2. Beli se je kar predal; hitro se je namreč lahko prepračal, da ni več rešitve: 32. Dxa5, Th2. 33. Dxa2 (33. Sf7+, Lxf7), Dxa2. 34. Lh5, d4! 35. Sd6, Le4+. 36. Sxc4, Sxc4, in odloči s Se3+; ali 32. Sf7+, Txf7. 33. Dxa5, Th2. 34. Dxa2, Dxa2. 35. Lxf7, Lxf7 id. ter končno na 32. Se3, Th2. 33. Sh3 sledi na dva načina mat v 2 potezah. Skakači včasih odločijo s skokom na rob šahovnice; dokaz, da so vsa pravila relativneqa značaja.]

Partija je izreden primer borbenega šaha in je obema stranema v čast. Vidi se pa, da igra z dopisovanjem tudi navadnejšim šahistom nudi priliko, da se v položaj pogodbijo in točneje preračunajo vse možnosti. Tu čas ni takšen strahovalec in razlike med igralci se močneje zmanjšajo. Uporabljajo se lahko vsa literatura, ki jo kdo premore, in nasveti drugih šahistov. Dopisni šah pride prav zlasti onim, ki morejo zaradi pookica živeti daleč od šahovskega središča ali pa onim, ki nimajo vesolja ob dvoqlavi uri polhi krvavi pot.

Rešitev problema št. 255.

- 1. Sd3. Kxe2. 2. Se3+, Kxf3. 3. Dh3 mat. Kf1. 3. Dh1 mat. Ke3. 3. De4 mat.
- 1. ... Kd4. 2. Sd2. Kxd5. 3. Dd7 mat. Lxd5. 3. Dd7 mat. — 3. De4 mat.
- 1. ... Lxd5 ali poljubno. 2. Dd7+, Kxe8. 3. Df2 mat.
- 1. ... g4. 2. Sg(c)8, Lxd5. 3. Da7 mat. — 3. De4 mat.